

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/227/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216771
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118216771.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Z. C., H.. XX.XX.XXXX, C. L. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 295,42 € s prísl., takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 145,42 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 3.12 Všeobecných obchodných podmienok Prima banky a.s. účinných od 13.01.2018 v znení:

„Pri zúčtovaní poplatkov môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Po dobu nepovoleného prečerpania musí majiteľ účtu platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 8.12 Všeobecných obchodných podmienok Prima banky, a.s. účinných od 13.01.2018 v znení:

„ Po zániku nároku čerpať povolené prečerpanie (zrušením limitu, výpoveďou alebo odstúpením) sa vyčerpané a nevrátené peňažné prostriedky považujú za nepovolené prečerpanie bežného účtu, s čím je spojená povinnosť platiť úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu a zaplatiť zmluvnú pokutu.“

je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

V. Určuje, že zmluvné podmienky nachádzajúce sa v Sadzobníku poplatkov Prima banky a.s. účinných od 17.11.2012 uvedené

O v bode 4. Depozitné produkty - Ostatné poplatky v znení:

„Upomienka pri nepovolenom prečerpaní účtu - 15,00 €
Výzva pri nepovolenom prečerpaní účtu - 30,00 €“

O v bode 5. Povolené prečerpanie na účte

„Upomienka - 15,00 €
Výzva - 30,00 €“

sú pre svoju neprijateľnosť neplatné.

VI. Určuje, že zmluvné podmienky nachádzajúce sa v Sadzobníku poplatkov Prima banky a.s. účinných od 01.04.2013 uvedené

O v bode 4. Depozitné produkty - Ostatné poplatky v znení:

„Upomienka pri nepovolenom prečerpaní účtu - 15,00 €
Výzva pri nepovolenom prečerpaní účtu - 30,00 €“

O v bode 5. Povolené prečerpanie na účte

„Upomienka - 15,00 €
Výzva - 30,00 €“

sú pre svoju neprijateľnosť neplatné.

VII. Určuje, že zmluvné podmienky nachádzajúce sa v Sadzobníku poplatkov Prima banky a.s. účinných od 01.01.2018 uvedené

O v bode 4. Depozitné produkty - Ostatné poplatky v znení:

„Výzva pri nepovolenom prečerpaní účtu - 30,00 €

O v bode 5. Povolené prečerpanie na účte

„Výzva na splatenie nepovoleného prečerpania účtu - 30,00 €“

sú pre svoju neprijateľnosť neplatné.

VIII. Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 30.11.2018 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplata sumy 295,42 € spolu s úrokom vo výške 28% ročne z tejto sumy od 09.11.2018 až do zaplata.

1.1. Žalobca v návrhu uviedol, že dňa 12.12.2012 uzatvoril so žalovaným zmluvu o bežnom účte. Následne dňa 04.04.2013 bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere - povolenom prečerpaní na účte. Žalobca poskytol žalovanému povolené prečerpanie na účte v rozsahu 210 €.

1.2. Žalovaná suma predstavuje tzv. nepovolené prečerpanie, ktoré sa úročí úrokom vo výške stanovenej Sadzobníkom poplatkov.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm.b) C.s.p. (Súd na prejednanie sporu nariadi pojednanie. Pojednanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúceho:

3.1. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 12.12.2012 „Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb“, predmetom ktorej bolo zriadenie Osobného účtu žalovanému, Zmluva o vydaní a používaní platobnej karty a Zmluva o poskytovaní služieb elektronického bankovníctva.

3.2. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 08.04.2013 „Zmluvu o povolenom prečerpaní“, predmetom ktorej bol úverový limit do 210 €, pričom vyčerpané prostriedky sa úročili úrokovou sadzbou 19,90% ročne. Súčasťou zmlúv boli aj Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., podľa ktorých bodu

3.3.1 Osobný účet - Banka vedie bežné účty s produktovým označením „Osobný účet“. Tento druh bežného účtu vedie banka iba fyzickým osobám - spotrebiteľom nad 18 rokov veku. Popri vedení bežného účtu poskytuje banka majiteľovi účtu rôzne doplnkové bankové produkty a služby určené bankou, ktorých rozsah a podmienky a ich zmeny sú predmetom zverejnenia. Majiteľ účtu nesmie bežný účet využívať pre účely výkonu podnikateľskej činnosti. Úroky sú účtované mesačne.

3.12 Nepovolené prečerpanie - Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“.

8.12 Ďalšie následky porušenia - „ Po zániku nároku čerpať povolené prečerpanie (zrušením limitu, výpoveďou alebo odstúpením) sa vyčerpané a nevrátené peňažné prostriedky považujú za nepovolené prečerpanie bežného účtu, s čím je spojená povinnosť platiť úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu a zaplatiť zmluvnú pokutu.“

3.3. Podľa žalobcom predložených „Úrokových sadzieb produktov“ je úrok pri nepovolenom prečerpaní - 28,00% ročne.

4. Listom zo dňa 02.01.2019 vyzval súd žalobcu okrem iného na vysvetlenie poplatkov za upozornenie a za výzvu. Zároveň súd žalobcu oboznámil s tým, že úroky za tzv. nepovolený debet už boli vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Pokiaľ ide o právne predpisy, na základe ktorých súd rozhodoval, tieto sú okrem nižšie uvedených nasledujúce:

5.1. Podľa § 708 ods.1 Obchodného zákonníka - Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka - Ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991%20Zb.%2523497'&ucin-k-dni='31.%207.2012'> a nasl.).

Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods.5 zákona č. 129/2010 Z.z. - Na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 9 ods. 6, 7 a 8, § 11, § 18, § 20, § 21 a § 23, 25 až 27.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm.e) zákona č. 129/2010 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

Podľa § 2 písm.f) zákona č. 129/2010 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

Podľa § 5 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Pri spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 5 je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť spotrebiteľovi informácie podľa § 4 ods. 1 písm. a) až d), f), g), l), q) a s); okrem týchto informácií je veriteľ alebo finančný agent povinný poskytnúť informácie o

a) výške, počte a termínoch splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v akom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

b) práve na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti a informácie o práve veriteľa na náhradu nákladov spojených so splatením spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti a spôsobe určenia ich výšky a

c) podmienkach a postupe ukončenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 10 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i), j), x) a aa),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

5.2. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme povoleného prekročenia na bežnom účte. Súčasťou zmluvného vzťahu boli aj Všeobecné obchodné podmienky Prima banky. Žalobca zároveň tvrdí, že došlo k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou prekročenia, čo súd za preukázané nemá.

6. Neprijateľná zmluvná podmienka - výrok č. III. rozsudku. Okresný súd Prešov vo veci sp. zn. 9C/113/2015 o neprijateľnej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku č. III. tohto rozsudku uviedol nasledujúce:

„§ 53 ods.1 OZ - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

§ 53 ods.2 OZ - Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Uvedené ustanovenia treba podľa súdu vykladať v súlade s Článkom 4. ods.2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách - „hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné“ , keďže je jeho transpozíciou.

Je teda zrejmé, že nekalosť možno skúmať vo vzťahu k cene/úhrade (a to aj k jej primeranosti) za vedľajšie plnenie (ktorým uvedené poplatky v prejednávanej veci sú) a bez obmedzenia vtedy, ak podmienky týkajúce sa ceny/úhrady nie sú vyjadrené zrozumiteľne.

Podľa rozsudku ESD zn. C - 26/13 - Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, ako je tá, o ktorú ide vo veci samej, požiadavka, podľa ktorej zmluvná podmienka musí byť formulovaná jasne a zrozumiteľne, sa má chápať tak, že stanovuje nielen to, aby dotknutá podmienka bola pre spotrebiteľa gramaticky jasná a zrozumiteľná, ale aj to, aby zmluva jasne vysvetľovala konkrétne fungovanie mechanizmu zmeny cudzej meny, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami týkajúcimi sa poskytnutia úveru, aby bol tento spotrebiteľ schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú.

Na základe vyššie uvedeného súd zdôrazňuje, že jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je, či je zmluva transparentná. Transparentnosť zahŕňa, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom. Transparentnosť však neznamená iba jasnosť a zrozumiteľnosť, zahŕňa v sebe aj určitú povinnosť podnikateľa upozorniť na rôzne zmluvné dojednania.

Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložite

formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

Zo Zmluvy o bežnom účte nevyplýva, že rôzne poplatky účtované bankou budú vykazované na tomto účte tak, že vznikne nepovolené prečerpanie. Z hľadiska transparentnosti zmluvy mala byť táto skutočnosť osobitne zvýraznená priamo v zmluve (nie napr. len v Obchodných podmienkach), pretože aj spotrebiteľ, ktorý má na účte nulový zostatok a účet nevyužíva sa časom dostane do nepovoleného prečerpania úročeného značným úrokom, čo súd považuje za neprípustné obohacovanie zo strany banky.

Súd má teda za to, že v prípade poplatkov za poskytovaný balík služieb, by pri omeškaní s ich splatnosťou patrili žalobcovi zákonné úroky z omeškania. Súd sa však nemôže stotožniť s tým, že takýmto spôsobom vytvára žalobca nepovolený debetný zostatok na bežnom účte, ktorý úrokuje vysokým úrokom vo výške 28 % ročne (úroky dosahujúce takmer trojnásobok úrokových sadzieb bánk pri spotrebiteľských úveroch), napriek tomu, že klientovi žiadne peňažné plnenie vo forme napr. úveru neposkytuje. Takáto zmluvná podmienka je teda v neprospech klienta - spotrebiteľa hrubo nerovnovážna a preto neplatná a to aj napriek tomu, že v § 53 OZ uvedená nebola, keďže tam uvedený výpočet je len demonštratívny. V rámci spotrebiteľských vzťahov (ale aj obchodných) je neprípustné, aby jeden subjekt poskytoval inému subjektu odplatu bez zodpovedajúceho protiplnenia.

Vyššie uvedenému záveru v súčasnom znení Občianskeho zákonníka korešponduje už výslovne § 53 ods.4 písm.v), podľa ktorého - Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.“

6.1. Rozsudok uvedený v bode 6. odôvodnenia bol potvrdený rozsudkom KS v Prešove sp. zn. 21Co/10/2016. Rovnako súd rozhodol aj vo veci sp. zn. 9Csp/170/2016 - rozsudok bol potvrdený KS v Prešove sp. zn. 7Co/99/2017 ako aj vo veci sp. zn. 9Csp/6/2016 - rozsudok bol potvrdený KS v Prešove sp. zn. 20Co/103/2017, preto okresný súd na vyššie uvedených záveroch zotrváva a berie ich za svoje aj v tejto veci.

7. Neprijateľná zmluvná podmienka - výrok č. IV. rozsudku. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje súd aj bod 8.12 Všeobecných obchodných podmienok - Po zániku nároku čerpať povolené prečerpanie (zrušením limitu, výpoveďou alebo odstúpením) sa vyčerpané a nevrátené peňažné prostriedky považujú za nepovolené prečerpanie bežného účtu, s čím je spojená povinnosť platiť úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu a zaplatiť zmluvnú pokutu.“

7.1. Citovaná zmluvná podmienka znamená, že zánik nároku čerpať povolené prečerpanie (a to aj z dôvodov, ktoré nemusia byť nutne sankciou za porušenie jeho povinností) vedie automaticky k hospodárskej ujme spotrebiteľa spočívajúcej v povinnosti platby úžerného úroku a dokonca aj zmluvnej pokuty. V tomto prípade je okrem zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania sankciou aj zmluvný úrok pre nepovolené prečerpanie vo výške 28% ročne. Takáto podmienka je jednostranne nevýhodná pre spotrebiteľa a zo zmluvy nevyplýva, že by bola vyrovnaná nejakým benefitom. Ide teda o podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Na neprijateľnosť takejto podmienky postačuje už len jej celkom nevhodné umiestnenie vo Všeobecných obchodných podmienkach na str. 29, pričom bolo už opakovane judikované, že sankčné mechanizmy majú byť obsahom zmluvy v užšom zmysle a nie „iba“ VOP. Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky teda okrem umelo vytvoreného stavu nepovoleného prečerpania úročeného úžernou úrokovou sadzbou zodpovedá aj § 53 ods.4 písm.k) OZ - Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprimeranosť a teda priamy rozpor so zákonom je aj bez potreby skúmania výšky zmluvnej pokuty daný vzhľadom na znenie § 3a NV SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a podľa ktorého

(1) Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

(2) Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

8. Pokiaľ žalobca poukazuje na ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch týkajúce sa prekročenia, za ktoré považuje nepovolené prečerpanie, ide z jeho strany o nesprávne závery.

8.1. Podľa § 2 písm.e) zákona č. 129/2010 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie

e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,

f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

8.2. Podľa § 18 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

8.3. Podľa názoru súdu si žalobca zamieňa pojmy povolené prečerpanie a prekročenie. Povoleným prečerpaním sa rozumie zmluvne založené právo spotrebiteľa využívať na platobnom účte viac prostriedkov, ako je aktuálny zostatok na tomto účte. Naproti tomu situáciu, keď klient prostredníctvom platobnej karty čerpal viac peňažných prostriedkov, než koľko sa mu žalobca zaviazal zmluvne poskytnúť, je ako faktický stav na účte k platobnej karte treba považovať za prekročenie (pozri napr. Nález Finančného arbitra ČR reg. číslo 380/SU/2013).

8.4. V prejednávanej veci nebolo umožnené žalobcovi prostredníctvom platobnej karty čerpať finančné prostriedky presahujúce jeho prostriedky a povolené prečerpanie a preto nejde o prekročenie v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. ale ako bolo uvedené už vyššie „nepovolený debet“ vytvoril žalobca účtovaním úrokov a poplatkov na farchu účtu žalovaného spôsobom ako keby išlo o finančné prostriedky mu poskytnuté, čo však nezodpovedá skutočnosti a úročeniu takto umelo vytvoreného debetu považuje súd na nezákonné a zároveň neslušné a nemravné. Druhým, rovnako nezákonným spôsobom vytvorenia nepovoleného debetu je zrušenie limitu povoleného prečerpania alebo iný dôvod jeho zániku a automatické vytvorenie nepovoleného prečerpania.

8.5. Prekročenie v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. je spotrebiteľským úverom, pričom v prejednávanej veci žiadna z povinností vyššie citovaných ustanovená zákonom zo strany žalobcu splnená nebola. Nebol dokonca určený ani len limit prekročenia.

9. Neprijateľné podmienky - poplatky. OS Prešov v rozsudku sp. zn. 9C/3/2015 rozhodol u iného dodávateľa finančných služieb takto - „V prípade omeškania klienta s úhradou splátky, či splátky RU je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 € v prípade prvej upomienky a 12 € v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný, bez ohľadu na počet zaslaných upomienok bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne 2x za kalendárny mesiac a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované.“ V odôvodnení okresný súd uviedol, že: „Procesný súd zastáva názor, že upomienky v prejednávanej veci majú jednoznačne sankčný charakter (viď ich výšku ako aj rozdielnu cenu za prvú a druhú upomienku hospodárskymi nákladmi na ich zhotovenie nepreukázanú), čo treba považovať za neprípustné. Navyše tieto sankcie rovnako ako aj zmluvná pokuta sú opätovne netransparentne uvedené iba v ÚP a nie priamo v zmluve.“

9.1. Podľa KS v Prešove sp. zn. 24Co96/2017 - „Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súdnu ochranu nepoživajú také ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré jednostranne zakomponujú do všeobecných obchodných alebo iných podmienok neprimerané finančné vyjadrenie nákladov dodávateľa za administratívne úkony, ktoré reálne nemôžu mať základ v skutočných nákladoch dodávateľa ako to je v prípade poplatkov za doručenie výziev.“

9.2. Podľa KS v Bratislave sp. zn. 9Co/350/2012 - „Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa súčasne určil, že zmluvná podmienka, ktorej obsahom je oprávnenie banky účtovať klientovi ako spotrebiteľovi za svoje služby poplatky a odmeny v súlade so sadzobníkom poplatkov a odmien za poskytovanie peňažných a obchodných služieb bankou vo výške 8,30 € za prvú upomienku a 28,21 €

za výzvu (prvá a ďalšia), je neprijateľná zmluvná podmienka. Preto zhodne so súdom prvého stupňa za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku v predmetnej právnej veci, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Vo vyrubovaní poplatku za výzvu na zaplatenie dlžnej čiastky a upomienok obdobného charakteru je zrejмый vlastný ekonomický záujem navrhovateľa - banky. Na poplatok spojený s výzvou alebo upomienkou na zaplatenie dlžnej čiastky, nemá navrhovateľ - banka zákonný nárok, keďže poplatok je pokrytý už v zmluvne dojednanom úroku (odplate) za poskytnutý úver (úrok z úveru). Podľa odvolacieho súdu je v účtovaní takýchto poplatkov navyše citelná snaha navrhovateľa o minimalizovanie nevyhľaditeľnosti vlastných pohľadávok a navyšovanie konečného finančného zaťaženia spotrebiteľa neplniaceho si svoje záväzky, a to v rozpore s účelom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej najmä v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky), predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi (v danom prípade vo vzťahu k odporkyni) ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.“

9.3. OS Prešov vo veci sp. zn. 9Csp/170/2016 (potvrdené KS v PO sp. zn. 7Co/99/2017) k tvrdeným nákladom žalobcu na upomienku a výzvu (rovnako aj v prejednávanej veci ako a/ náklady na mzdy a sociálne odvody - upomienka: 8,36 €, výzva: 16,06 €, b/ náklady na informačné systémy - uviedol: upomienka: 5,58 €, výzva: 11,16 €, c/ náklady na dátové, telekomunikačné a poštovné služby: upomienka: 0,82 €, výzva: 1,64 €, d/ náklady na budovy a prevádzkové priestory: upomienka: 0,72 €, výzva: 1,44 €, e/ náklady na odpisy: upomienka: 0,38 €, výzva: 0,77 €) uviedol: „Súdu sa teda javí, že výška sporných poplatkov nie je primeraná a transparentne pre spotrebiteľa uvedená a že zároveň obchádza ustanovenia o zmluvnej pokute. Pokiaľ ide o upomienku a výzvu, vyčíslenie nákladov je pre súd nedôveryhodné najmä s prihliadnutím, že tieto náklady sú pri výzve dvojnásobné oproti upomienke. Súd tak musí konštatovať, že z hľadiska obsahu ide ako u upomienky, tak aj u výzvy v podstate o upozornenie dlžníka na omeškanie. Oba dokumenty sú genericky produkované a vyznačujú sa odlišnosťou iba v osobe dlžníka a dlžnej sumy. Vyhotovenie takéhoto dokumentu nemôže vrátane jeho vytlačenia trvať viac ako 10 minút. Ak náklady na mzdy a sociálne odvody pri výzve majú byť 16,06 €, tak potom ak jeden pracovník vyhotoví denne 5 výziev (a to len za hodinu pracovného času), za mesiac výziev 100, tak má zarobené, keďže mzdové náklady predstavujú cca 1600 €. Žalobcom vyčíslené položky tak súd považuje za značne nadhodnotené.“

9.4. Argumentáciu uvedenú v bode 9. - 9.3. odôvodnenia preberá súd za svoju aj v tejto veci. Ďalej dodáva, že si vie predstaviť poplatok za upomienku a výzvu vo výške skutočných nákladov na papier, toner a pod. Stanovenie nákladov na upomienku cez mzdové náklady (pri odmeňovaní zamestnancov mesačnou mzdou sa títo odmeňujú za činnosť vykonávanú v rámci stanoveného druhu práce v priebehu mesiaca a nie za jednotlivé úkony), náklady na budovy, odpisy a pod. považuje súd za ničím neodôvodnenú. Správnosť tohto názoru vyplýva napr. aj zo správy uverejnenej na stránke www.banky.sk <<http://www.banky.sk>> dňa 02.03.2012 kde sa uvádza, že Prima banka zvyšuje poplatok za upomienku z 5 € na 15 € a poplatok za výzvu na 30 €. Takéto „skokové“ zvýšenie poplatkov svedčí o tom, že z poplatku sa stal v rozpore s jeho podstatou (poplatok - dávka <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=d%C3%A1vka>>, suma <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=suma>> určená na zaplatenie za užívanie <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=u%C5%BE%C3%ADvanie>> niečoho, za nejaký <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=nejak%C3%BD>> úkon <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=%C3%BAkon>> (obyč. úradný <<https://slovník.azet.sk/pravopis/slovník-sj/?q=%C3%BArad%C3%BD>>) al. za nejakú službu) nástroj zisku.

9.5. K vyhláseniu poplatkov za upomienky a výzvy pristúpil súd podľa nasledujúcich právnych predpisov: Podľa § 298 ods.1 C.s.p. - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej

podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Podľa § 53 ods.1 OZ v znení ku dňu uzavretia zmluvy o povolenom prečerpaní - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vedľajšie plnenie, za ktoré súd považuje aj poplatok za upomienku a výzvu, predmetom skúmania z hľadiska primeranosti byť môže.

10. Priznané plnenie - kreditné operácie žalovaného predstavovali sumu 35060,56 €. Debetné operácie predstavovali sumu 35355,98 €, ktorú súd ponížil o neuznanú sumu poplatkov za upozornenie - 120 €, poplatku za výzvu - 30 € a tak suma debetných operácií je 35205,98 €. Rozdiel medzi debetnými operáciami a kreditnými operáciami tak predstavuje 145,42 € a túto sumu je žalovaný povinný žalobcovi zaplatiť.

11. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

11.1. Žalobca v konaní prevažne neúspešný nárok na náhradu trov konania nemá a keďže žalovanému žiadne trovy v konaní nevznikli a náhradu trov ani nežiadal, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.